

KARTA OPISU PRZEDMIOTU - SYLABUS

Nazwa przedmiotu

Podstawy projektowania urbanistycznego [S1Arch1E>PPU]

Przedmiot

Kierunek studiów

Architektura/Architecture

Rok/Semestr

2/3

Studia w zakresie (specjalność)

–

Profil studiów

ogólnoakademicki

Poziom studiów

pierwszego stopnia

Język oferowanego przedmiotu

angielski

Forma studiów

stacjonarne

Wymagalność

obligatoryjny

Liczba godzin

Wykład

0

Laboratorium

0

Inne

0

Ćwiczenia

0

Projekty/seminaria

0

Liczba punktów ECTS

5,00

Koordynatorzy

dr inż. arch. Karolina Sobczyńska

karolina.sobczynska@put.poznan.pl

Wykładowcy

Wymagania wstępne

- student ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie wiedzę ogólną obejmującą kluczowe zagadnienia z zakresu kompozycji urbanistycznej i architektonicznej, - student ma podstawową wiedzę w zakresie kierunków studiów powiązanych ze studiowanym kierunkiem studiów, - zna podstawowe metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu prostych zadań z zakresu projektowania architektoniczno-urbanistycznego - student potrafi dokonać identyfikacji i sformułować specyfikację zadań praktycznych w zakresie kompozycji, - student potrafi dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania i ocenić — zwłaszcza w powiązaniu ze studiowanym kierunkiem studiów — istniejące rozwiązania techniczne, w szczególności urządzenia, obiekty, systemy, procesy, usługi, - student rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób, - student prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z kompozycją urbanistyczną i architektoniczną,

Cel przedmiotu

1. Ćwiczenie odczuwania i rysowania wnętrza urbanistycznego, ma na celu uzmysłowienie wpływu wprowadzonych zmian w przestrzeni na jej odbiór, 2. ćwiczenie umiejętności wyróżniania w przestrzeni form prowadzących i zatrzymujących, doskonalenie umiejętności sugestywnego rysowania przestrzeni, 3. ćwiczenie umiejętności użycia środków kompozycyjnych do osiągnięcia zamierzonego celu, ćwiczenie umiejętności rysowania, 4. ćwiczenie umiejętności kształtowania formy przestrzeni urbanistycznej, samodzielnej kreacji i prezentacji rozwiązań zespołu wewnątrz sprzężonych, 5. poznanie zagadnień związanych z kompozycją urbanistyczną oraz podstawowymi zagadnieniami planowania urbanistycznego

Przedmiotowe efekty uczenia się

Wiedza:

Student zna:

A.W2. projektowanie urbanistyczne w zakresie realizacji prostych zadań, w szczególności: niewielkich zespołów zabudowy, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań i powiązań, a także prognozowanie procesów przekształceń struktury osadniczej miast i wsi;
A.W3. zapisy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie koniecznym do projektowania architektonicznego;
A.W4. zasady projektowania uniwersalnego, w tym ideę projektowania przestrzeni i budynków dostępnych dla wszystkich użytkowników, w szczególności dla osób z niepełnosprawnościami, w architekturze, urbanistyce i planowaniu przestrzennym, oraz zasady ergonomii, w tym parametry ergonomiczne niezbędne do zapewnienia pełnej funkcjonalności projektowanej przestrzeni i obiektów dla wszystkich użytkowników, w szczególności dla osób z niepełnosprawnościami.

Umiejętności:

Student potrafi:

A.U2. zaprojektować prosty zespół urbanistyczny;
A.U4. dokonać krytycznej analizy uwarunkowań, w tym waloryzacji stanu zagospodarowania terenu i zabudowy;
A.U5. myśleć i działać w sposób twórczy, wykorzystując umiejętności warsztatowe niezbędne do utrzymania i poszerzania zdolności realizowania koncepcji artystycznych w projektowaniu architektonicznym i urbanistycznym;
A.U6. integrować informacje pozyskane z różnych źródeł, dokonywać ich interpretacji i krytycznej analizy;
A.U7. porozumieć się przy użyciu różnych technik i narzędzi w środowisku zawodowym właściwym dla projektowania architektonicznego i urbanistycznego;
A.U9. wdrażać zasady i wytyczne projektowania uniwersalnego w architekturze, urbanistyce i planowaniu przestrzennym.

Kompetencje społeczne:

Student jest gotów do:

A.S1. samodzielnego myślenia w celu rozwiązywania prostych problemów projektowych;
A.S2. brania odpowiedzialności za kształtowanie środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego, w tym za zachowanie dziedzictwa regionu, kraju i Europy.

Metody weryfikacji efektów uczenia się i kryteria oceny

Efekty uczenia się przedstawione wyżej weryfikowane są w następujący sposób:

Wykład:

test pisemny sprawdzający wiedzę zdobytą podczas cyklu wykładów.

Ocena formująca:

okresowa kontrola postępów w nauce, aktywność na zajęciach

Przyjęta skala ocen: 2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0.

Udział procentowy ocen: 0–50% - 2,0 (niedostateczny); 50–60 % - 3,0 (dostateczny); 60–70% - 3,5 (dostateczny plus); 70–80% - 4,0 (dobry); 80–90% - 4,5 (dobry plus); 90–100% - 5,0 (bardzo dobry).

Ocena podsumowująca:

test zaliczeniowy lub (jeżeli jest w programie zapisany egzamin) egzamin pisemny

Przyjęta skala ocen: 2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0.

Udział procentowy ocen: 0–50% - 2,0 (niedostateczny); 50–60 % - 3,0 (dostateczny); 60–70% - 3,5 (dostateczny plus); 70–80% - 4,0 (dobry); 80–90% - 4,5 (dobry plus); 90–100% - 5,0 (bardzo dobry).

Projekt:

Ocena formująca

przeeglądy wykonywanych prac w ciągu semestru – prezentacje na forum grupy, wspólna dyskusja.

Uzyskanie wszystkich ocen pozytywnych jest warunkiem zaliczenia przedmiotu,

Ćwiczenie nr 1A, 1B Wymagany zakres opracowania: rzut skala 1:1000 , 1:500 lub 1:250, aksonometria w tej samej skali, widok (widoki) perspektywiczny z poziomu człowieka, technika dowolna, z wyłączeniem opracowań komputerowych, format A3

Ćwiczenie nr 2 Wymagany zakres opracowania: makieta –wymiary podstawy nie większe niż format A-3, rzut, skala 1:1, rysunek perspektywiczny ilustrujący zjawisko prowadzenia, rysunek perspektywiczny ilustrujący zjawisko zatrzymania, rysunek perspektywiczny ilustrujący zjawisko wyprowadzenia lub wprowadzenia technika dowolna, format a3,

Ćwiczenie nr 3 Wymagany zakres opracowania: rzut skala 1:1000 lub 1:500 (określenie lokalizacji), rzut szczegółowy; skala w zależności od projektu od 1:200 – do 1:50, przekroje, elewacje; skala w zależności od projektu od 1:200 – do 1:50, perspektywy z poziomu człowieka, makieta lub aksonometria, ewentualnie rysunki detalu, Technika dowolna, format a3,

Ćwiczenie nr 4 Wymagany zakres opracowania: rzut skala 1:1000 , 1:500 lub 1:250, przekrój, skala 1:1000 , 1:500 lub 1:250, perspektywy z poziomu człowieka, makieta w skali 1:1000 , 1:500 lub 1:250, rysunki analizy zawartości wnętrza, Technika dowolna, format a3

Ćwiczenie nr 5 Wymagany zakres opracowania: rzut w skali 1:500, lub 1:250 z projektem zagospodarowania terenu a zwłaszcza: Podziału na działki budowlane i przebiegu ogrodzenia, Lokalizacji budynków ze strefowaniem przestrzeni, Prywatnej i publicznej, Wjazdów do garaży i wejść do budynków, Zieleni, elementów nawierzchni, komunikacji, parkingów, istotnych elementów wyposażenia działki jak śmietnik, taras, miejsca postojowe itp rzut w skali 1:250, 1:200 lub 1:100 fragmentu zespołu z zaznaczeniem schematów funkcjonalnych wybranych budynków, charakterystyczny przekrój przez projektowany zespół. Perspektywy ukazujące charakter projektowanego zespołu z poziomu człowieka, makieta lub wizualizacje komputerowe, ewentualnie aksonometria ukazujące całość projektowanego zespołu

Przyjęta skala ocen: 2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0

Ocena podsumowująca:

Na ocenę końcową – podsumowującą składa się:

- średnia ocen cząstkowych wystawianych przez prowadzącego oraz ocen zaangażowania i jakości opracowań wystawianych przez grupę i zespół projektowy na zakończenie każdego z trzech etapów projektu;

- ocena efektów końcowych projektu wystawiana przez prowadzącego podczas przeglądu na ostatnich zajęciach w semestrze. Kryteria oceny są podane do wiadomości na początku semestru.

Przyjęta skala ocen: 2,0, 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0

Uzyskanie oceny pozytywnej z modułu, zależne jest od osiągnięcia przez studenta wszystkich zapisanych w sylabusie efektów kształcenia.

Treści programowe

Wykład:

Zakres treści programowych przygotowuje studentów do świadomej percepcji i kształtowania przestrzeni miejskiej, oraz daje teoretyczne podstawy do projektowania elementarnych jednostek osadniczych.

Ważnym elementem przedmiotu jest zapoznanie studentów z zagadnieniami dotyczącymi organizacji różnych form przestrzeni miasta oraz podstawowych funkcji występujących w przestrzeni zurbanizowanej, takich jak: mieszkalnictwo, miejsca pracy, rekreacja, usługi. Przedstawione są zasady rozwiązań w zakresie komunikacji, infrastruktury , środowiska przyrodniczego, środowiska społecznego i innych.

Omówione są podstawowe aspekty polityki przestrzennej . Ponadto poruszana jest problematyka integracji i hierarchizacji przestrzennej, typologii jednostek urbanistycznych oraz wskaźników intensywności i gęstości zabudowy i zamieszkania, jako narzędzi służących uzyskaniu syntetycznej informacji o obszarze objętym projektem, a także umożliwiających obiektywną ocenę istniejących warunków w relacji do potrzeb społecznych. Program zapewnia uzyskanie podstawowej wiedzy w zakresie kształtowania przestrzeni miejskiej, w tym dwuwymiarowego układu i trójwymiarowej struktury na tle istniejącego kontekstu i powiązań funkcjonalnokompozycyjnych opracowywanego obszaru.

Projekt:

Ćwiczenie nr 1A Przedstawienie w formie rysunkowej, na podstawie autopsji miejsca, wybrany fragment przestrzeni miasta Poznania o cechach czytelnego wnętrza.

Ćwiczenie 1 B Wprowadzenie zmian w przestrzeni z ćwiczenia nr 1A. Wprowadzić wyraźne zmiany w przestrzeni polegające na: zmianie wysokości i charakteru zabudowy, rozwiązania podłogi urbanistycznej, dodania lub eliminacji elementów kubaturowych innych, pozostawiając jednak widoczny „ślad” przestrzeni

wyjściowej,

Ćwiczenie nr 2 Dynamiczna, abstrakcyjna, kompozycja przestrzenna. Odnaleźć w kompozycji i zilustrować rysunkami perspektywicznymi miejsca w których występują zjawiska: prowadzenia, zatrzymania, wyprowadzenia lub wprowadzenia.

Ćwiczenie nr 3 Kompozycja przestrzenną upamiętniającą wydarzenie historyczne i nadać jej konkretny kontekst przestrzenny.

Ćwiczenie nr 4 Zespół wewnątrz sprzężonych w przestrzeni urbanistycznej.

Ćwiczenie nr 5 Elementarny zespół mieszkaniowy, złożony z 8-14 domów jednorodzinnych (ze wskazaniem na wykorzystanie różnych typów domów jednorodzinnych). W kompozycji uzyskać efekt czytelnego wnętrza lub zespołu wewnątrz urbanistycznych.

Tematyka zajęć

Cykl wykładów oraz ćwiczeń stanowi wprowadzenie do szerokiej dyscypliny jaką jest urbanistyka. Dostarcza wiedzy na temat istoty miasta oraz praw obowiązujących w miejskiej przestrzeni. W sposób szczególny traktuje zagadnienia, za które w zespole urbanistycznym odpowiada architekt - jakość kompozycji oraz właściwe zastosowanie tworzywa urbanistycznego.

Metody dydaktyczne

1. Wykład kursowy z prezentacją multimedialną.
2. Metoda ćwiczeniowa oparta na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, kwerendy terenowe, zbieranie materiałów źródłowych typu mapy, zdjęcia.
3. eLearningMoodle (system wspomagania procesu dydaktycznego i nauczania na odległość).

Literatura

Podstawowa

1. Wejchert K., Elementy kompozycji urbanistycznej, Arkady, Warszawa 1974.
2. Adamczewska-Wejchert H., Domy atrialne-jeden z typów jednorodzinnego budownictwa zespolonego, PWN, Warszawa 1978.
3. Adamczewska-Wejchert H., Kształtowanie zespołów zabudowy mieszkaniowej, Arkady, Warszawa 1985.
4. Chmielewski J. M. Teoria urbanistyki w projektowaniu i planowaniu miast, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej Warszawa 2010.
5. Czarnecki W., Planowanie miast i osiedli,- tomII, PWN, Poznań 1968.
6. Peters P., Rosner R., Małe zespoły mieszkaniowe, Arkady, Warszawa 1983.
7. Wejchert K. Przestrzeń wokół nas, Fibak Noma Press, Katowice 1993.
8. Adamczewska-Wejchert H., Małe miasta, Arkady, Warszawa 1986.
9. E-skrypt dla przedmiotu „Teoria urbanistyki i Podstawy projektowania urbanistycznego”.

Uzupełniająca

1. Bańka A., Behawioralne podstawy projektowania architektonicznego, Wydawnictwo Politechniki Poznańskiej, Poznań 1983.
2. Ostrowski W., Urbanistyka współczesna, Arkady, Warszawa 1980.
3. Tołwiński. T., Urbanistyka, tomy-I, II, III, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1939.
4. Hall E., Ukryty wymiar, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1978.
5. Hall E., Bezgłośny język, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1987.
6. Lynch K., L'image de la cite, DUNOD, Paris 1969.
7. Wallis A., Miasto i przestrzeń, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1977.
8. Żórawski J., O budowie formy architektonicznej, Arkady, Warszawa 1973.
9. Korzeniewski W. Budownictwo mieszkaniowe -poradnik projektanta, Arkady, Warszawa 1989.
10. Bennevoles L., Miasto w dziejach Europy, Oficyna Wydawnicza VOLUMEN, Warszawa 1995.
11. Münch H. Geneza rozplanowania miast wielkopolskich w XIII i XIV w., Nakład Gebethnera i Wolfa Kraków 1946.
12. Wróblewska G. Rozplanowanie nowożytnych miast w Wielkopolsce od XVI do końca XVIII wieku, Warszawa, PWN, Poznań 1977.
13. Fu Tuan Yi, Przestrzeń i miejsce, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1987.

Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta

	Godzin	ECTS
Łączny nakład pracy	125	5,00
Zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu z nauczycielem	60	2,50
Praca własna studenta (studia literaturowe, przygotowanie do zajęć laboratoryjnych/ćwiczeń, przygotowanie do kolokwiiw/egzaminu, wykonanie projektu)	65	2,50